

ptujski perutninar informacije

št. 4 — oktober 1987

IZVLEČEK IZ INVESTICIJSKEGA PROGRAMA ZA REKONSTRUKCIJO IN MODERNIZACIJO TOZD MESNA INDUSTRIJA — III. FAZA

I. Osnovni koncept naložbe

Hitra rast proizvodnje na nivoju celotne delovne organizacije in še zlasti v TO Mesna industrija, je pripeljala v situacijo, da so proizvodne kapacitete Mesne industrije postale premajhne in predstavljajo ozko grlo in resno oviro za nadaljnji razvoj delovne organizacije. Sedanja perutninska klavnica je iztrošena v vsakem pogledu. Prostori so zatrpani z zastarelo tehnološko opremo do takšne mere, da normalno delo ni več možno. V obstoječih prostorih ni več mogoče zagotoviti brezhibnega tehnološkega postopka, ki je v živilski industriji zlasti v pogledu higiene neobhoden. Delovni pogoji zaposlenih so izredno težki. Takšno stanje je imelo med drugim za posledico tudi izgubo licence za prodajo na tržiščih EGS ter številne odločbe o omejevanju proizvodnje za domače tržišče. Rekonstrukcija in modernizacija le v okviru že obstoječih objektov ni možna, ker so skupne površine objektov premajhne, in ker bi ob zahtevi po zadostitvi veterinarsko-sanitarnim predpisom zahtevala nepremostljivo daljšo prekinitev proizvodnje. Vendar pa je izvedba rekonstrukcije in modernizacije predvidena tako, da bodo v končni fazi v celoti izkoriščene tudi obstoječe zgradbe.

Zaradi obsega je bil celotni program rekonstrukcije in modernizacije Mesne industrije že v začetku razdeljen v tri glavne faze. Prva in druga faza del sta zaključeni in zajemata zlasti sledeče objekte in naprave:

— pomožne proizvodne prostore, garderobe in sanitarije ter delno nabavo opreme za predelavo, kotlovnico, hladilnice skupne zmogljivosti 2.800 ton, ter prostore ekspedita in tehničnih služb za perutninsko klavnico — z zunanjo ureditvijo.

Objekte in naprave iz prve in druge faze je bilo nujno izvesti pred pričetkom glavne tretje faze, da bi bil omogočen prehod na proizvodnjo v novih prostorih.

Tretja faza je po obsegu najzahtevnejša in zajema sledeče glavne objekte:

— klavnico perutnine z vsemi spremljajočimi objekti, kot so: sprejem žive perutnine, klavnica in obdelava perutnine, hladilnica za tehnološko hlajenje, zmrzovalnica, predelovalnica perutninskega mesa, linija za proizvodnjo izdelkov POM, razširjena kafilerija, depo žive perutnine, mostne tehtnice, zaklonske, skladišče embalaže, potrošnega materiala in skladišče vnetljivih tekočin, garderobe in sanitarije za perutninsko klavnico, prostori za prevzem in čiščenje povratne embalaže, čistilna naprava z biofiltriranjem, strojnica in zunanja ureditev z razmejivtvo čistega in nečistega dela dvorišča ter zaščitno ograjo.

Novo in rekonstruirane površine z racionalno razmeščeno sodobno tehnološko opremo bodo omogočile neoviran nadaljnji razvoj delovne organizacije in uvedbo novih programov v smeri večje finalizacije proizvodnje.

Glavni cilji:

- odpraviti ozko grlo proizvodnje
- izboljšati in posodobiti tehnološki proces
- povečati kakovost proizvodnje in omogočiti uvedbo novih proizvodov
- zadostiti domačim in mednarodnim veterinarskim in higiensko-tehničnim predpisom
- omogočiti povečanje proizvodnje, zlasti povečanje predelave
- povečati izvoz izdelkov višje stopnje obdelave na konvertibilna področja
- izboljšati delovne pogoje zaposlenim
- racionalizirati tehnološke postopke v smeri zniževanja potrošnje energije in povečanja ekonomičnosti,
- nadomestiti obstoječe zgradbe in naprave, ter z novimi površinami omogočiti nadaljnji razvoj DO.

Celotna novogradnja predstavlja cca 12.000² gradbene površine, v primerjavi z obstoječo, ki meri 13.000 m². Kapaciteta nove perutninske klavnice bo 14.000 kom piščancev na uro. Tehnološki koncept predvideva dva načina transporta žive perutnine (Roberts in kontejnerji), depo žive perutnine pred zakolom, dve sprejemno-klavni liniji, štiri evisceracijske linije, tri različne načine tehnološkega hlajenja mesa in zmrzovanje, ročno in avtomatsko kosanje perutnine, sortiranje po teži, pakiranje na različne načine in predpakiranje kosanega blaga. Uvaja se nova proizvodnja izdelkov iz oblikovanega perutninskega mesa (POM), ki predstavljajo višjo fazo finalizacije in bodo tržišču ponujeni v zmrznjeni predpakirani obliki in to v celoti ali le delno termično obdelani.

Iz podatkov projekta izhaja, da se lahko v eni izmeni dnevno zakolje, obdela, ohladi in zapakira do 118.000 kom piščancev. Letno je tako možno zaklati in obdelati cca 30 milijonov kom piščancev, ki predstavljajo preko 52.000 ton žive teže, oziroma cca 40.000 ton perutninskega mesa.

Vsi prostori in tehnologija so koncipirani tako, da se lahko z manjšimi dopolnitvami uvede tudi druga delovna izmena, če je zagotovljena surovina in odzem proizvodov. Druga izmena se lahko uvede v celotni kapaciteti, t. j. na vseh linijah, ali le delno — n. pr. na eni sprejemni in dveh evisceracijskih linijah.

II. Projekt proizvodnje

Izdelek	Enota mere	Pred naložbo		Po naložbi	
		1986	1990	1994	1997
Živi piščanci	ton	48.253	54.054	59.459	63.514
Skupna proizvodnja perutninskega mesa od tega:	ton	36.090	40.000	44.000	47.000
Celi piščanci	ton	25.964	17.000	18.400	18.800
Razrez piščancev	ton	3.856	12.300	13.500	15.000
Perutninsko meso, ki je surovina za predelavo	ton	4.593	8.800	10.000	11.000
Drobovina	ton	1.700	1.900	2.100	2.200
Mesni izdelki iz perutninskega mesa	ton	5.500	9.000	10.500	11.500
Izdelki iz oblikovanega perutninskega mesa POM	ton	—	2.700	4.000	5.500
Mesna moka	ton	4.600	6.000	6.500	7.200

Uresničitev projekta proizvodnje je brez dvoma naša najzahtevnejša naloga, ne toliko z vidika proizvodnje, ampak prodaje. Ekonomija naložbe izhaja iz bistveno spremenjene strukture proizvodnje v korist rasti izdelkov in zmanjševanja proizvodnje in prodaje perutninskega mesa.

V tej tabeli smo prikazali proizvodnjo prvega leta po naložbi t. j. v letu 1990, za leto 1994 in leto 1997. Zaradi preglednosti smo podatke v ostalih letih izpustili. Ocenjujemo, da bo ekonomska doba za opremo vsaj do leta 1998.

III. Predračunska vrednost in viri financiranja

Opis	v 000 din	
	Stalne cene IX. 87	Cene ob oddaji del (tekoče cene)
A. PREDRAČUNSKA VREDNOST		
1. Zemljišča	48.374	48.374
2. Zgradbe	12.201.248	25.523.643
3. Domača oprema	10.226.608	24.155.542
4. Uvozna oprema	6.540.169	12.603.130
5. Projekti in interkalarni obresti	3.118.049	3.986.621
	32.134.448	66.317.310
B. VIRI FINANCIRANJA		
1. Lastna sredstva		
TOZD MI	6.193.803	7.925.687
Združ. drugih TOZD	5.500.000	10.500.000
2. Krediti domačih bank		
KB Maribor in JUGOBANKA	13.409.746	35.836.908
3. Inozemski kredit	5.030.899	9.694.715
4. Kredit izvajalcev del	2.000.000	2.000.000
	32.134.448	66.317.310

Bančni krediti so načrtovani za obdobje 7 let z dveletnim moratorijem.

Stalne cene so cene iz septembra 1987, tekoče cene pa cene ob zagotovitvi plačil izvajalcem. Tekoče cene so višje po 10 % na mesec, od septembra dalje.

Začetek izgradnje je načrtovan za marec 1988, dovršitev pa 31. 12. 1989.

Viri financiranja so načelno zagotovljeni; posebno inozemski kredit in kredit izvajalca.

Od domačih bank bosta to naložbo sofinancirali »Jugobanka« Ljubljana in Kreditna banka Maribor. Delež posamezne banke še ni dorečen.

Lastna sredstva investitorja so na zgornji meji možnih sredstev. Zaradi tega je nujno, da v skladu z našimi akti druge TOZD združujejo svoja prosta sred-

stva v skladu z načrtom naložb za tekoče srednjeročno obdobje, in sicer:

	Stalne cene	Tekoče cene
TOZD Tovarna krmil	1.800.000	3.400.000
TOZD Perutninske farme	2.300.000	4.500.000
TOZD Transservis	700.000	1.300.000
TOZD Commerce	700.000	1.300.000
	5.500.000	10.500.000

Inozemski kredit je predviden za dobo 10 let, od tega 2 leti moratorij, obresti 8,25 % devizne, 2 % dinarske.

Kredit izvajalca bo za dobo 3 let po vsakokratni obrestni meri. V intesticijem programu so realne obresti 10 %.

Tovarna krmil, Perutninske farme, Transservis in Commerce združujejo sredstva brezobrestno z rokom odplačila 8 let. Prvi obrok zapade v plačilo 1993, zadnji pa leta 2000.

V primeru, da nastopijo težave pri zagotovitvi virov financiranja, bomo vanje vključili še druge banke in domače izdelovalce opreme.

Ta del investicijskega programa je trenutno najbolj občutljiv. Normalno je, da z naložbo ne bomo mogli prirediti, če virov financiranja ne zagotovimo. Upamo, da bomo vse te probleme rešili.

IV. Bilanca uspeha investitorja — TOZD Mesna industrija

Elementi	Pred naložbo 1986	Po naložbi — stalne cene		
		1990	1994	1997
1. Celotni prihodek	20.854	99.070	114.940	128.387
Amortizacija				
— obstoječe	0.417	482	482	482
— nove	—	2.693	2.693	2.076
2. Dohodek	4.469	26.048	31.242	36.210
Obresti:				
— obstoječe	0.069	0.103	0.047	0.007
— nove	—	2.057	0.880	0.064
3. Čisti dohodek	3.510	20.278	26.270	31.587
4. Osebni dohodki	1.472	2.866	2.988	3.094
5. Rezervni sklad	178	1.042	1.250	1.448
6. Poslovni sklad	1.670	13.242	18.280	22.696

Bilanco uspeha smo sestavili po posebni metodologiji Instituta za ekonomiko investicij pri LB — združenih banki.

Bilanca je sestavljena po načelih lanskega obračunskega sistema z izjemo obresti. V bilancah po naložbi so le 10 % realne obresti.

Prodajne cene in stroški surovin, amortizacije ter osebni dohodki so računani po cenah, ki so veljale septembra. Na ta način, z načinom uporabe stalnih cen, smo se izognili vplivu inflacije.

Iz bilance uspeha je razvidno, da je naložba v III. ekonomsko utemeljena.

V. Možnost odplačevanja kreditov v milijon din

Opis	1990	1994	1997
I. Oblikovanje sredstev			
1. Amortizacija	3.175	3.175	2.557
2. Poslovni sklad	13.242	18.280	22.696
SKUPAJ (1—2)	16.417	21.455	25.253
II. Odplačevanje kreditov			
1. Domačim bankam	2.062	2.036	0.701
2. Domačim izv. del	0.667	—	—
3. Vrnitev združ. sred.	—	0.687	0.687
4. Inozemski kredit	0.629	0.629	0.629
SKUPAJ (1—4)	3.358	3.352	2.017
III. Razlike (I—II)	13.059	18.103	23.236

Iz pregleda izhaja, da že prvo leto po naložbi odplačamo vse dospele kredite in nam že ostane 13 milijard akumulacije. V letu 1994 je ta pozitivni ostank 18 milijard, v letu 1997 pa že 23 milijard.

Možnost odplačevanja ni vprašljiva. Ti zneski bodo seveda v posameznem letu različni glede na stpno inflacije. Tudi v tem primeru smo računali po cenah iz septembra 1987 in le realne obresti. Predpostavlja se, da bomo revalorizacijske obresti pokrivali z revalorizacijskimi prihodki.

VI. Predlog

Predlagamo, da na zborih delavcev in delavskih svetih sprejmete naslednji sklep:

»Sprejme se investicijska odločitev za modernizacijo in rekonstrukcijo TOZD Mesna industrija Ptuj — III. faza po investicijskem programu oktober 1987.

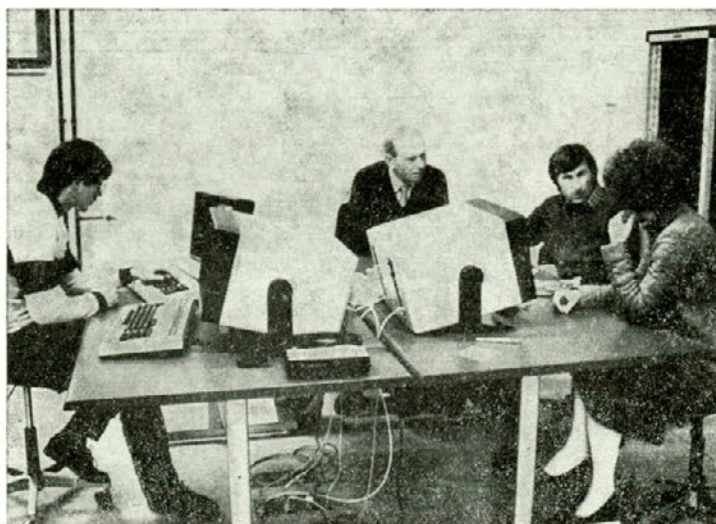
Delavski svet TOZD Mesna industrija se pooblašča, da sprejema manjše spremembe investicijskega programa, če bo potrebno in spremembe, če do njih pride pri virih financiranja.

KPO se pooblašča za podpis pogodb, SAS in dogovorov v zvezi s to naložbo.«

Ptuj, 26. oktobra 1987

Kolegijski poslovodni organ:

(M. Berden, A. Gojčič, M. Longhino, F. Vraber)

Dobro delo, zagotovilo uspeha

REBALANS FINANČNEGA PLANA ZA LETO 1987

UVODNA OBRAZLOŽITEV

Finančni plan za leto 1987 je bil izdelan po metodologiji, ki je bila veljavna v času priprave plana. Med letom se je spremenila zakonodaja o obračunskem sistemu in s tem tudi metodologija celotnega obračuna. Glede na to je bilo potrebno plan uskladiti s sedaj veljavno zakonodajo. Bistveno spremembo v rebalansu finančnega plana pomenijo valorizacije vseh sredstev po določenih valorizacijskih stopnjah. Zato posamezne postavke v bilanci (dohodek, čisti dohodek itd.) niso primerljive z bilanco uspeha 1986 in prvotnim planom 1987.

Rebalans finančnega načrta je potreben tudi zaradi tega, ker je pričakovana stopnja inflacije do konca letošnjega leta bistveno višja kot smo jo predvidevali v prvotnem planu.

V rebalansu finančnega plana smo izhajali iz doseženih poslovnih rezultatov v obdobju I—IX. in ocenjevanja do konca leta 1987.

Rebalans finančnega plana zajema:

- plansko bilanco uspeha po veljavni metodologiji
- rebalans združevanja sredstev za potrebe svobodne menjave dela
- rebalans plana osebnih dohodkov
- rebalans plana stroškov, ki jih je potrebno planirati skladno z določili Družbenega dogovora
- rebalans plana sredstev tekočega vzdrževanja.

V rebalansu finančnega načrta za leto 1987 so planirane naslednje glavne spremembe finančnih pokazateljev v DO.

v 000 din

	Realizacija 1986	Plan 1987	Rebalans 1987	Ind. reb. 87 plan 87	Ind. reb. 87 real. 86
CELOTNI PRIHODEK	83.129.130	148.947.744	160.996.550	108,1	193,7
Mater. stroški	68.786.634	123.617.080	130.536.955	105,6	189,8
Amort. — minim.	1.024.693	2.181.600	2.181.600	100,0	212,9
— revaloriz.	—	—	751.774		
DOHODEK	11.717.380	20.792.000	19.159.061	92,2	163,5
ČISTI DOHODEK	8.819.499	15.489.832	13.841.276	89,4	156,9
Osebnih dohodki	4.205.309	7.359.000	9.655.780	131,2	229,6
Akumulacija iz valoriz. prihodkov			9.181.492		

Podrobnejša razčlenitev posameznih postavk plana je razvidna iz tabelaričnega pregleda planske bilance uspeha.

Visoka stopnja inflacije in rast materialnih in drugih stroškov zahteva tudi rebalans plana združevanja potrebnih sredstev za svobodno menjavo dela. Dejstvo je, da je bila rast stroškov in osebnih dohodkov v celotni DO hitrejša kot je planirano z letnim planom. Ker pa v DSSS pomenijo osebni dohodki bistveno postavko v celotnem prihodku, je bilo potrebno temu ustrezno korigirati plan združevanja sredstev za leto 1987. Plan združevanja sredstev za potrebe DSSS v letu 1987. Rebalans plana združevanja sredstev je izdelan v višini 1.780.500.000 din. Posamezne TO bodo sredstva združevale po enakem ključu kot je bil sprejet za prvotni plan.

Osebnih dohodki so bili v celotni DO s prvotnim planom planirani na osnovi vrednosti točke 350.— din. Ta višina netto vrednosti točke je že danes presežena in bo do konca leta še nekoliko porastla. Tako je indeks plana osebnih dohodkov nekoliko višji od ostalih indeksov finančnih kazalcev. Dejanska masa izplačil osebnih dohodkov do konca leta bo odvisna od uskladitve s kriteriji družbeno primernih osebnih do-

hodkov. Te kriterije smo sprejeli z našimi samoupravnimi akti.

Celotna masa planiranih osebnih dohodkov je razdeljena na tri dele in to: del osebnih dohodkov za živo delo, del osebnih dohodkov za minulo delo in del za splošno skupno porabo.

Z rebalansom plana je izdelan tudi popravek stroškov, ki jih je v skladu z Družbenim dogovorom potrebno posebej planirati (reklama, reprezentanca, dnevnice, potni stroški). Zaradi hitre rasti teh stroškov, delno pa na račun povečanega obsega teh stroškov so indeksi nadpovprečno visoki.

V rebalansu je še popravek potrebnih sredstev za tekoče vzdrževanje. Ti stroški so se povečali v večjem obsegu kot je bilo predvideno s prvotnim planom.

Na koncu je potrebno dodati, da je z rebalansom plana planirani poslovni rezultat za leto 1987 izdelan na predpostavki, da bodo poslovni rezultati zadnjega tromesečja ugodnejši, kot so bili doseženi v preteklih devetih mesecih. K temu pa mora prispevati svoj delež sleherni delavec v naši delovni organizaciji.

Podrobnejše razčlenitve posameznih postavk rebalansa plana so prikazane v tabelaričnih pregledih, ki so v gradivih za razpravo.

Plansko analitski sektor